

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 08 august 2017, în cauza penală privindu-l pe

Savin Igor XXX, născut la XXX, originar XXX, domiciliat mun. XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 12.09.2012 – 24.06.2016 (prima instanță);
2. 24.08.2016 – 30.03.2017 (instanța de apel);
3. 23.06.2017 – 08.08.2017 (instanța de recurs ordinar);
4. 03.04.2018 – 22.05.2018 (instanța de recurs în anulare).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în anulare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din 24 iunie 2016, Savin Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, la:

- 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;
- amendă în mărime de 2000 (două mii) unități convenționale, echivalentul a 40000 (patruzeci mii) lei;
- privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita activitate în domeniul controlului financiar și reviziei pe termen de 4 (patru) ani.

Corpurile delictive au fost transmise în contul statului.

1.1 Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că, Savin Igor fiind numit în baza ordinului directorului general al Serviciului control financiar și revizie nr. 07-p din 10 ianuarie 2011, în funcția de controlor-revizor superior al Direcției inspectarea financiară a finanțelor publice locale al Serviciului control financiar și revizie din subordinea Ministerului Finanțelor, având calitatea de persoană publică, a săvârșit coruperea pasivă prin extorcare, în următoarele circumstanțe.

Savin Igor fiind autorizat de către directorul Serviciului control financiar și revizie pentru efectuarea controlului financiar complex la ÎM „Gospodăria Comunal - Locativă Cahul”, urmărind scopul primirii banilor ce nu i se cuvin, în perioada 28 februarie 2011 - 04 martie 2011, aflându-se în or. Cahul, a pretins și a extorcat de la

Arnaut Iurie, directorul ÎM „Gospodăria Comunal - Locativă Cahul”, bani în sumă totală de 1000 euro pentru a îndeplini acțiuni contrar obligațiilor sale de serviciu, exprimate în nereflexarea încălcărilor constatate de ordin financiar-contabil în actul de control efectuat la ÎM „Gospodăria Comunal - Locativă Cahul”.

Ulterior, continuându-și acțiunile criminale, la 04 martie 2011, aproximativ la ora 10:00, aflându-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu în sediul ÎM „Gospodăria Comunal - Locativă Cahul”, în urma realizării intențiilor sale infracționale, a primit de la Arnaut Iurie banii anterior extorcați în sumă de 1000 euro, ceea ce constituiau conform cursului oficial de schimb al BNM, la data săvârșirii infracțiunii, suma de 16596 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu indicii calificativi „*coruperea pasivă, caracterizată prin fapta persoanei publice care pretinde și primește bani ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini acțiuni contrar obligațiilor sale de serviciu, săvârșită prin extorcare*”.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

2.1 Avocatul Prodan Lilia în numele inculpatului Savin Igor, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând faptul că:

- nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;
- urmărirea penală în acest caz a fost declanșată ilegal, fiind prezente semnele unei provocări a inculpatului Savin Igor de către organul de urmărire penală în comun acord cu Arnaut Iurie;

- la 03 martie 2011, în baza solicitării nr. 849614280 au fost accesate ilegal datele personale ale lui Savin Igor, de 7 ori de către colaboratorii CCCEC (f.d. 54, vol. I);

- colaboratorii CCCEC Direcția Teritorială Sud, prin folosirea intenționată a situației de serviciu cu încălcarea prevederilor art. 177 alin. (2) lit. b) Cod penal și art. 7 Cod de procedură penală, au accesat ilegal datele personale ale lui Savin Igor în vederea fabricării unui dosar penal pentru înlăturarea acestuia de la îndeplinirea obligațiilor de serviciu, și anume inspectarea financiară complexă la ÎM „Gospodăria Comunal - Locativă Cahul”;

- majoritatea probelor în prezentul dosar au fost colectate cu încălcări grave ale legislației procesuale penale, reieșind din prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură penală, care nu admite ca probe în procesul penal datele care au fost obținute prin violarea drepturilor și libertăților persoanei, menționând că, organul de urmărire penală în lipsa apărătorului legal a inițiat la 04 martie 2011, ora 10:31 percheziția biroului de serviciu (f.d. 31, vol. I) și percheziția corporală (f.d. 29, vol. I);

- din momentul începerii perchezițiilor, lui Savin Igor i-a fost îngrădit dreptul la liberă deplasare și comunicare aproximativ 5 ore, procesul-verbal de reținere fiind întocmit la ora 16:20;

- organul de urmărire penală, cu grave derogări de la prevederile art. 515 Cod de procedură penală, invocând o infracțiune flagrantă, nu a întocmit un proces-verbal

în care urma să consemneze constatări referitor la fapta săvârșită, declarațiile bănuțitului și declarațiile celorlalte persoane audiate, nu a efectuat cercetarea la fața locului a biroului de serviciu a lui Savin Igor, care ar fi soldat cu un proces-verbal de cercetare la fața locului, nefiind stabilite circumstanțele infracțiunii ori alte circumstanțe care au importanță pentru cauză;

- organul de urmărire penală nu a emis un act procedural de plasare a banilor care ar servi drept probă de transmitere a banilor de către declarantul Arnaut Iurie în biroul de serviciu a lui Savin Igor, susținând că, astfel a fost posibilă plasarea banilor în timpul petrecerii perchezițiilor, în acele momente când vizorul camerei de luat vederi era îndreptat doar spre Savin Igor și Sciastlivîi Rima, fără a lua în ansamblu toată încăperea și acțiunile colaboratorilor CCCEC. La ora 12:11 ofițerii CCCEC trec prin vizorul camerei de luat vederi direcția unde au fost mai târziu găsite bancnotele marcate, iar la ora 12:21 banii au fost depistați de către ofițerii CCCEC în cărțile procurate de Savin Igor;

- cărțile în care au fost depistate bancnotele marcate, au fost procurate de către inculpat înainte ca acesta să intre în biroul de serviciu, respectiv bancnotele au fost plasate în acel loc de către alte persoane și nu de inculpat sau de Sciastlivîi Rima;

- potrivit raportului de expertiză nr. 1147 din 05 aprilie 2011, pe mostrele tamponelor de vată cu care au fost prelucrate mâinile lui Savin Igor și ale lui Sciastlivîi Rima, careva substanțe străine, asemănătoare cu cele de pe bancnotele marcate, nu au fost depistate (f.d. 71-72, vol.II);

- declarațiile martorului Sciastlivîi Rima nu puteau fi apreciate critic, deoarece ea a fost singurul martor ocular în moment provocării declanșate de către organul de urmărire penală;

- în speță nu a fost identificat motivul și scopul săvârșirii infracțiunii. În cadrul anchetei judiciare nu au fost înlăturate divergențele esențiale constatate între participanții cauzei, adică declarații și materiale care nu sunt probe, dar numai mijloace probatorii;

- declarațiile martorilor interogați de fapt demonstrează nevinovăția lui Savin Igor. Prin urmare în urma cercetării judecătorești nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

- de către prima instanță au fost admise în calitate de probe, materiale prezentate de către acuzare care au fost dobândite ilegal, prin ce au fost încălcate art. 94 alin. (1), (8), art. 11 alin. (2) Cod de procedură penală, iar instanța nu s-a expus asupra ilegalităților admise de către organul de urmărire penală în cadrul și în timpul instrumentării cauzei penale.

2.2 Avocatul Prodan Lilia în numele inculpatului Savin Igor, la 12 decembrie 2016, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” a depus apel suplimentar în vederea completării motivelor apelului declarat inițial în argumentarea acestei cereri a invocat:

- ilegalitatea acțiunilor colaboratorilor organelor de urmărire penală, ale procurorului care a instrumentat cazul și ale judecătorului de instrucție al Judecătoriei Cahul, care a autorizat și legalizat acțiunile organului de urmărire penală;

- potrivit prevederilor art. 305 alin. (3) Cod de procedură penală, demersul referitor la interceptarea și înregistrarea comunicărilor, se examinează de judecătorul de instrucție imediat, dar nu mai târziu de 4 ore de la primirea demersului, pe când judecătorul de instrucție a autorizat această măsură specială de investigație la 05 martie 2011, ilegal menționând în încheiere termenul de 24 ore;

- examinarea, autorizarea și confirmarea rezultatelor percheziției din biroul de serviciu a lui Savin Igor, petrecută la 04 martie 2011, a fost soldată cu emiterea încheierii judecătorești de către judecătorul de instrucție al Judecătoriei Cahul, la 07 martie 2011, fiind încălcat termenul prevăzut de art. 301 alin. (2) Cod de procedură penală;

- percheziția corporală a lui Savin Igor și concubinei sale Sciastlivii Rima, a fost efectuată la 04 martie 2011, însă încheierile judecătorului de instrucție în vederea legalizării acestor acțiuni datează cu 07 martie 2011;

- prima instanță a pus la baza vinovăției inculpatului doar o frază din convorbirile dintre Savin Igor și Arnaut Iurie;

- înregistrarea convorbirilor plasate pe CD-uri, a fost obținută contrar legii, deoarece nu se cunoaște proveniența acestora, organul de urmărire penală nu a cercetat aparatul tehnic cu care a fost făcută înregistrarea, iar proba respectivă urma a fi exclusă în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală;

- prima instanță la pronunțarea sentinței nu a distins forma de estorcare, deși acest lucru era obligatoriu;

- prima instanță neîntemeiat a indicat în sentință că *„a fost săvârșită o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, soldată cu cauzarea de vătămări corporale ale integrității corporale”*.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 30 martie 2017, a fost admis apelul, casată parțial sentința în latura penală în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Savin Igor a fost condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 6 (șase) ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 2000 (două mii) unități convenționale, echivalentul a 40000 (patruzeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice sau de a exercita activitate în domeniul controlului financiar și revizie pe termen de 4 (patru) ani.

În rest, sentința a fost menținută.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a examinat cauza în fond sub toate aspectele, complet și obiectiv, apreciind probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Referitor la motivele invocate de apărare cu privire la nevinovăția inculpatului, instanța de apel a menționat că acestea nu pot fi reținute, iar în temeiul art. 24 Cod de procedură penală, la cererea procurorului au fost cercetate următoarele probe:

- declarațiile martorilor Arnaut Iurie (f.d. 3-6, vol.III; 128-129, vol.IV); Constantinova Valentina (f.d. 13-16, vol.III); Lefter Svetlana (f.d. 17-18, vol.III); Cujbă Valentin (f.d. 35-37, vol.III); Boșconean Gheorghe (f.d. 38-40, vol.III); Vatavu Ion (f.d. 61-64, vol.III); Donoagă Igor (f.d. 65-66, vol.III); Sciastlivîi Rima (f.d. 189-190, vol.III; 127, vol.IV); Rurac Liudmila (f.d. 199, vol.III);

- procesul-verbal de recepționare a plângerii din 04 martie 2011 (f.d. 3, vol.I);
- procesul-verbal de cercetare a obiectului din 04 martie 2011 (f.d. 11, vol.I);
- procesul-verbal de percheziție din 04 martie 2011 (f.d. 34, vol.I);
- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 05 martie 2011 (f.d. 58-59, vol.I);

- procesul-verbal de ridicare din 07 martie 2011, potrivit căruia de la inculpat a fost ridicată o geantă din piele de culoare cafenie, în care se aflau mijloacele bănești în sumă de 1000 euro (f.d. 67, vol.I);

- raportul de expertiză chimică nr. 1147 din 05 aprilie 2011 (f.d. 71-75, vol.II);
- raportul de expertiză nr. 1427 din 28 aprilie 2011 (f.d. 77-78, vol.II).

Analizând ansamblul de probe enumerate mai sus, instanța de apel a reținut că vinovăția inculpatului Savin Igor este pe deplin dovedită, iar acțiunile acestuia întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

La fel, instanța de apel a accentuat că starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței, care au fost obținute legal, sunt admisibile conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală și au fost apreciate conform art. 101 Cod de procedură penală, iar sentința cuprinde elementele definiției condamnării, prevăzute de art. 394 alin. (1), (2) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a mai constatat, că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea lui, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și analizate de instanța de judecată, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate.

Conform practicii juridice constante, instanța de apel a menționat că pretinderea, acceptarea și primirea sumei de 1000 euro de către Savin Igor de la Arnaut Iurie, suplimentar la declarațiile martorului Arnaut Iurie mai este confirmată și prin înregistrările audio și video, examinate în cadrul ședinței de judecată, potrivit cărora inculpatul direct a indicat suma, a stabilit locul unde aceasta urma a fi predată, precizând că va fi totul bine și că va introduce în actul de verificare final, doar datele din ultimii trei ani, care îl va ajuta să conducă întreprinderea în viitor, în schimbul sumei respective.

Cu privire la latura obiectivă a infracțiunii săvârșite, instanța de apel a menționat, că aceasta se caracterizează prin fapta prejudiciabilă exprimată prin pretinderea, acceptarea și primirea de către inculpat a sumei de 1000 euro pentru a îndeplini acțiuni contrar obligațiilor sale de serviciu în exercitarea funcției sale, și

anume nerefectarea încălcărilor constatate de ordin financiar-contabil în actul de control efectuat la ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”.

Cu referire la prevederile art. 123 alin. (3) Cod penal, instanța de apel a remarcat că Savin Igor activând în baza ordinului directorului general nr. 07-p din 10 ianuarie 2011 în funcția de controlor-revizor superior al Direcției inspectarea financiară a finanțelor publice locale a Serviciului control financiar și revizie din subordinea Ministerului Finanțelor, în corespundere cu prevederile Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 „*Cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public*” este persoană publică și subiect al infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) Cod penal.

Latura subiectivă a infracțiunii de corupere pasivă, săvârșită de Savin Igor, este caracterizată prin intenția directă a acestuia, motivată de interesul material, în scopul manifestat prin îndeplinirea unei acțiuni ce ține de obligațiile de serviciu - „*va introduce în actul de verificare final doar datele din ultimii trei ani care îl va ajuta să conducă întreprinderea în viitor*”, în condițiile în care s-a pretins remunerarea pentru atingerea scopului.

Cu referire la faptul, că în cadrul judecării cauzei partea apărării a solicitat pronunțarea unei sentințe de achitare invocând caracterul ilegal al procedurii de acumulare a majorității probelor din dosarul penal, instanța de apel a menționat că, aprecierea acțiunilor organului de urmărire penală pe parcursul investigării cauzei și aprecierea probelor, circumstanțelor de fapt și de drept, date în ședința de judecată de către avocați reprezintă strategia apărării, însă nu combat existența și legalitatea probelor acumulate pe parcursul urmăririi penale și cercetate în ședințele de judecată, care demonstrează că fapta incriminată inculpatului a avut loc.

Cu referire la motivele precum că procesul penal s-a desfășurat cu încălcarea normelor de procedură penală și, astfel probele administrate sunt inadmisibile, instanța de apel a menționat că aceste argumente au caracter subiectiv și declarativ.

Instanța de apel a subliniat că urmărirea penală și judecata în prima instanță s-au desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege și nu au fost constatate încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate, prin prisma art. 251 Cod de procedură penală, în special - rechizitoriul și ordonanța de învinuire, ce-l vizează pe inculpat.

Mijloacele de probă obținute și procedeele probatorii aplicate în cauză dispun de valoare juridică corespunzătoare legii. Activitatea de investigații, inclusiv măsurile de documentare, interceptarea convorbirilor telefonice, precum și marcarea și transmiterea banilor s-a efectuat în condițiile legii, fiind respectată competența, iar probelor respective le-a fost dată aprecierea cuvenită în coroborare cu celelalte probe administrate în cauză.

Conform procesului-verbal de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală din 23 august 2012 (f.d. 174 vol.II), după ce au luat cunoștința de materialele urmăririi penale, au înaintat cerere prin care au solicitat recunoașterea ca inadmisibile și nule a probelor și actelor procedurale menționate în cerere, care însă a fost respinsă prin ordonanța procurorului în Procuratura

Anticorupție, Obadă Dumitru, din 30 august 2012, din motivele expuse în partea descriptivă a ordonanței (f.d. 177-180, vol.II).

Instanța de apel a apreciat critic argumentul apărării referitor la faptul că organul de urmărire penală (CCCEC) l-a provocat pe Savin Igor la săvârșirea infracțiunii imputate, deoarece organele de drept nu au intervenit activ în realizarea etapelor infracționale, iar efectuarea măsurilor speciale de investigații în vederea documentării și fixării acțiunilor lui Savin Igor nu poate fi percepută ca o provocare, or, la momentul efectuării acestei măsuri organul de urmărire penală dispunea de informații referitoare la faptul că infracțiunea era în curs de săvârșire.

Instanța de apel a reținut că, pretinderea banilor de către inculpat a avut loc anterior implicării autorităților oficiale ale statului în investigarea cazului dat, adică anterior pornirii procesului penal. Rolul ofițerilor de investigații în cauză s-a referit nu la instigarea inculpatului de a săvârși coruperea pasivă în special de a pretinde, accepta sau primi bani de la Arnaut Iurie, ci la efectuarea unei măsuri speciale de investigații prevăzute în mod legal de către normele procesual penale.

Rolul organului de investigație a fost de a acumula informații privind solicitarea sumei de bani de către Savin Igor de la Arnaut Iurie în limitele autorizației eliberate de procuror.

Astfel, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului precum că nu ar fi pretins suma de 1000 euro, că în privința sa ar fi fost organizată o provocare, acestea fiind date în scop de apărare.

La fel, instanța de apel a apreciat critic și argumentul inculpatului precum că, organul de urmărire penală în lipsa apărătorului legal a inițiat percheziția în biroul de serviciu, cât și percheziția corporală a acestuia, or, în procesul-verbal de percheziție corporală din 04 martie 2011 (f.d. 28, vol.I) cât și în procesul-verbal de percheziție a biroului de serviciu al inculpatului din 04 martie 2011 (f.d. 34, vol.I) nu au fost făcute mențiuni prin care ar fi fost solicitată prezența avocatului.

Mai mult, în procesele-verbale nominalizate nu au fost consemnate careva obiecții referitor la lipsa avocatului cât și față de procedura percheziției, circumstanțe confirmate prin semnătura lui Savin Igor.

Instanța de apel a mai menționat că rezultatele perchezițiilor efectuate au fost supuse controlului judiciar și prin încheierile Judecătoriei Cahul din 07 martie 2011 a fost considerată legală percheziția petrecută la 04 martie 2011 în biroul de serviciu a lui Savin Igor, amplasat în sediul ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, pe adresa str. 31 august, 15, or. Cahul (f.d. 80, vol.I), cât și percheziția corporală din 04 martie 2011 a inculpatului Savin Igor (f.d. 84-85, vol.I).

Potrivit deciziei, au fost apreciate ca declarative argumentele apărării precum că colaboratorii CCCEC au accesat de mai multe ori datele cu caracter personal ale lui Savin Igor în vederea fabricării unui dosar penal pentru înlăturarea acestuia de la îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic argumentul inculpatului referitor la faptul că, ofițerul superior de urmărire penală a CCCEC Direcția Teritorială Sud, în

scopul ascunderii ilegalităților comise de către organul de urmărire penală în partea descriptivă a ordonanței privind efectuarea percheziției corporale din 07 martie 2011, a corectat data emiterii 04 martie 2011 (f.d. 26, vol.I), or, corectarea unei greșeli tehnice nu duce la ascunderea unor ilegalități comise de organul de urmărire penală și la emiterea unei sentințe de achitare.

Argumentul inculpatului precum că bancnotele marcate au fost puse intenționat în cărți de către alte persoane decât Savin Igor ori Sciastlivîi Rima a fost apreciat de către instanța de apel ca fiind lipsit de suport juridic.

Faptul că potrivit raportului de expertiză nr. 1147 din 05 aprilie 2011, s-a concluzionat că pe mostrele tampoanelor de vată prezentate, cât și tampoanele de vată cu care au fost prelucrate mâinile lui Savin Igor și mâinile lui Sciastlivîi Rima, careva substanțe străine, asemănătoare cu cele de pe bancnotele marcate nu au fost depistate, nu a constituit temei pentru instanța de apel de a pronunța sentința de achitare în privința lui Savin Igor, reținând că vinovăția inculpatului este dovedită prin cumulul de probe anexate la materialele dosarului.

Referitor la argumentul inculpatului că, organul de urmărire penală în mod vădit a încălcat dreptul lui Savin Igor la un proces echitabil prin neprezentarea la finalizarea anchetei a înregistrărilor video a acțiunilor colaboratorilor CCCEC din 04 martie 2011, aceste înregistrări fiind prezentate în urma multiplelor solicitări doar în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel la apreciat ca neîntemeiat, deoarece apărarea a avut acces la toate materialele cauzei penale, la toate probele administrate atât la faza urmăririi penale cât și la faza examinării în instanța de judecată.

În concluzie instanța de apel a remarcat că principiul contradictorialității procesului penal și dreptul la un proces echitabil al inculpatului nu au fost încălcate.

La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a remarcat că prima instanță greșit a determinat pedeapsa stabilită inculpatului pentru fapta săvârșită, reținând că la caz nu au fost stabilite circumstanțe agravante, iar circumstanțele că inculpatul este la primul conflict cu legea penală, la locul de trai se caracterizează pozitiv, lipsa antecedentelor penale, prezența copiilor minori la întreținere, pot fi apreciate ca circumstanțe atenuante.

Astfel, în baza acestor raționamente, instanța de apel a redus pedeapsa aplicată inculpatului până la minimum prevăzut la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal - 6 ani închisoare, cu amendă în mărime de 2000 unități convenționale, echivalentul a 40000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita activitate în domeniul controlului financiar și revizie pe termen de 4 ani, considerând că aceasta va asigura atingerea scopului pedepsei penale.

4. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către:

4.1. Avocatul Prodan Lilia în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, iar în argumentarea recursului a invocat că:

- decizia recurată este ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel s-a limitat să reproducă în textul hotărârii concluziile primei instanțe, însă nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, inclusiv în cererea de apel suplimentară;

- probele administrate în instanță nu confirmă vinovăția lui Savin Igor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal și nu corespund cerințelor art. 93 alin. (1), 95 alin. (1) Cod de procedură penală;

- pornirea urmăririi penale la caz este ilegală, întrucât nu au fost stabilite motive pentru inițierea unui dosar penal pe numele lui Savin Igor;

- organul de urmărire penală de comun acord cu Arnaut Iurie, au declanșat o provocare în privința inculpatului, or, la 03 martie 2011, în baza solicitării nr. 84961280 au fost prelucrate ilegal datele personale a cet. Savin Igor, fiind accesate de 7 ori de către colaboratorii CCCEC, fapt confirmat de ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” (f.d. 54, vol.I) la solicitarea lui Savin Igor;

-legalitatea accesării efectuate la 03 martie 2011 a datelor cu caracter personal ale lui Savin Igor a fost supusă mai multor controale de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, care din cauza prezentării de către organele de urmărire penală a informațiilor false, a durat aproximativ un an;

- la 29 noiembrie 2013, de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a fost emisă decizia nr. 02-11/68-1/13 de finalizare a controlului privind legalitatea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, potrivit căreia, operațiunile de consultare și extragere a datelor cu caracter personal din resursa informațională principală de stat care prezentau măsuri operative de investigații pentru culegerea informației și identificarea persoanei urmau a fi supuse înregistrării obligatorii;

- culegerea fără înregistrarea obligatorie a informației din sistemele de evidență, inclusiv în scopul identificării persoanei, în afara procedurilor necesare a fi înregistrate obligatoriu, indică la acționarea agenților statului în afara câmpului legal și chiar la un eventual scenariu de „fabricare” a unor proceduri contravenționale ori penale;

- colaboratorii CCCEC Direcția Teritorială Sud, prin folosirea intenționată a situației de serviciu cu încălcarea prevederilor art. 177 alin. (2) lit. b) Cod penal și art. 7 Cod de procedură penală au accesat ilegal datele personale ale inculpatului Savin Igor în vederea fabricării unui dosar penal;

- ordonanțele privind începerea urmăririi penale; privind efectuarea percheziției corporale; privind efectuarea percheziției biroului de serviciu; de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive, inițial au fost indicate anumite date, iar ulterior au fost corectate;

- organul de urmărire penală, la 04 martie 2011, ora 10:31, a inițiat percheziția biroului de serviciu al inculpatului și percheziția corporală, în lipsa apărătorului legal, încălcându-i acestuia dreptul fundamental la apărare;

- din momentul începerii perchezițiilor, lui Savin Igor i-a fost îngăduit dreptul la liberă deplasare și comunicare aproximativ 5 ore, procesul-verbal de reținere fiind întocmit la ora 16:20;

- potrivit prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute prin violarea drepturilor și libertăților persoanei, actele procedurale emise în această perioadă, urmând a fi excluse;

- invocând o infracțiune flagrantă, contrar prevederilor art. 515 Cod de procedură penală, organul de urmărire penală nu a întocmit un proces-verbal în care urma să consemneze constatări referitor la fapta săvârșită, declarațiile bănuțului și declarațiile celorlalte persoane audiate;

- organul de urmărire penală nu a emis un act procedural de plasare a banilor care ar servi drept probă de transmitere a banilor de către declarantul Arnaut Iurie în biroul de serviciu a lui Savin Igor, astfel a fost posibilă plasarea banilor în timpul petrecerii perchezițiilor în acele momente când vizorul camerei de luat vederi era îndreptat doar spre Savin Igor și Sciastlivîi Rima, fără a lua în ansamblu toată încăperea și acțiunile colaboratorilor CCCEC;

- la ora 12:11, ofițerii CCCEC trec prin vizorul camerei de luat vederi direcția unde au fost mai târziu găsite bancnotele marcate, iar la ora 12:21 banii au fost depistați de către ofițerii CCCEC în cărțile procurate de Savin Igor;

- cărțile au fost procurate de către Savin Igor înainte de a intra în biroul de serviciu, considerând că bancnotele marcate au fost puse intenționat în cărți de către alte persoane decât Savin Igor ori Sciastlivîi Rima, întrucât potrivit raportului de expertiză nr. 1147 din 05 aprilie 2011, pe mostrele tampoanelor de vată cu care au fost prelucrate mâinile lui Savin Igor și mâinile lui Sciastlivîi Rima, careva substanțe străine, asemănătoare cu cele de pe bancnotele marcate nu au fost depistate (f.d. 71-72, vol.II);

- declarațiile lui Sciastlivîi Rima, nu puteau fi apreciate critic, deoarece aceasta a fost singurul martor ocular în momentul provocării declanșate de către organul de urmărire penală;

- organul de urmărire penală în mod vădit a încălcat dreptul lui Savin Igor la un proces echitabil prin neprezentarea la finalizarea anchetei a înregistrărilor video a acțiunilor colaboratorilor CCCEC din 04 martie 2011, aceste înregistrări fiind prezentate în urma multiplelor solicitări doar în cadrul ședinței de judecată;

- în speță lipsește motivul și scopul săvârșirii infracțiunii, iar sarcina dovedirii vinovăției revine acuzatorului de stat, până la proba contrară;

- declanșarea provocării de către organul de urmărire penală împreună și prin înțelegere prealabilă cu Arnaut Iurie a avut loc exact după ce controlorul revizor Savin Igor a raportat conducerii Serviciului Control Financiar și Revizie a Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova despre situația dezastruoasă care a fost depistată în timpul controlului la ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”. Anume

în urma acestui raport pentru controlorul revizor Savin Igor a fost prelungită delegația și termenul de control la întreprinderea în cauză;

- în cadrul judecării cererii de apel, instanța a admis parțial cererile apărării în vederea interogării unor martori, respingând solicitarea de a fi interogați martori suplimentari, fapt prin care a fost încălcat dreptul la apărare, dreptul la un proces echitabil și principiul contradictorialității procesului penal;

- instanța de judecată a lăsat fără examinare cererea apărării în ce privește audierea/vizionarea CD-urilor atașate la materialele dosarului ca corpuri delictive;

- declarațiile martorului Arnaut Iurie sunt contradictorii, or, la întrebarea: „*pentru ce acțiuni sau inacțiuni martorul Arnaut Iurie i-a propus și i-a transmis revizorului Savin Igor suma de 1000 euro*”, ultimul a răspuns că „*așa a înțeles el, tot el a decis să-i transmită suma bănească și respectiv adresându-se la CCCEC, ulterior a plasat banii în geanta de culoare cafenie a revizorului, care se afla în biroul de serviciu, fără un careva control din partea colaboratorilor CCCEC*”. Conform procesului-verbal de percheziție din 04 martie 2011, suma bănească de 1000 euro a fost depistată în manualul uzat „*Купс общеї физики*”;

- acțiunile de urmărire penală au fost efectuate în lipsa autorizațiilor necesare, deoarece procurorul a înaintat demersurile necesare către judecătorul de instrucție al Judecătoriei Cahul, care au fost înregistrate cu un singur număr, nefiind indicat numărul de ieșire și ora înregistrării în cancelaria Procuraturii Anticorupție Sud, precum nu conțin numărul și ora înregistrării în cancelaria Judecătoriei Cahul a următoarelor acțiuni procesuale: privind autorizarea interceptării și înregistrarea comunicărilor cu utilizarea mijloacelor tehnice efectuate la 04 martie 2011; privind examinarea, autorizarea și confirmarea rezultatelor percheziției din biroul de serviciu petrecute la 04 martie 2011; privind examinarea, autorizarea și confirmarea rezultatelor percheziției corporale a lui Savin Igor petrecute la 04 martie 2011; privind examinarea, autorizarea și confirmarea rezultatelor percheziției corporale a lui Sciastlivîi Rima petrecute la 04 martie 2011;

- demersul referitor la interceptarea și înregistrarea comunicărilor, se examinează de judecătorul de instrucție imediat, dar nu mai târziu de 4 ore de la primirea demersului, pe când judecătorul de instrucție a autorizat această măsură specială de investigații la 05 martie 2011, ilegal menționând în încheiere termenul de 24 ore;

- examinarea, autorizarea și confirmarea rezultatelor percheziției din biroul de serviciu a lui Savin Igor, petrecută la 04 martie 2011, a fost soldată cu emiterea încheierii judecătorești de către judecătorul de instrucție al Judecătoriei Cahul, la 07 martie 2011, fiind încălcat termenul prevăzut de art. 301 alin. (2) Cod de procedură penală;

- percheziția corporală a lui Savin Igor și Sciastlivîi Rima, au fost efectuate la 04 martie 2011, însă au fost autorizate prin încheierile din 07 martie 2011;

- instanța a omis să se expună asupra concluziilor raportului de expertiză nr. 1147 din 05 aprilie 2011, totodată la baza vinovăției inculpatului a fost reținută doar o frază din convorbirile dintre Savin Igor și Arnaut Iurie (f.d. 11, vol.I);

- înregistrarea convorbirilor dintre Arnaut Iurie și Savin Igor pe CD-uri, a fost obținută contrar legii, deoarece nu se cunoaște proveniența acestora, organul de urmărire penală nu a cercetat aparatul tehnic cu care a fost făcută înregistrarea, iar proba respectivă urma a fi exclusă în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală;

- prima instanță la adoptarea soluției de condamnare nu au distins forma de estorcare, deși acest lucru era obligatoriu;

- instanță neîntemeiat a indicat în sentință că *„a fost săvârșită o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, soldată cu cauzarea de vătămări corporale ale integrității corporale”*.

4.2. Inculpatul, la 28 iulie 2017, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” a înaintat în adresa Curții Supreme de Justiție recurs ordinar, prin care a solicitat casarea hotărârilor judecătorești pronunțate la caz, cu emiterea unei hotărâri de achitare. În motivare a invocat că:

- în instanța de apel a fost lipsit de dreptul la ultimul cuvânt, fiind întrerupt de instanță;

- discursul pe care îl avea pregătit pentru susținerea ultimului cuvânt, dactilografiat pe 13 file, a fost anexat la materialele cauzei, însă instanța de apel nu a ținut cont de conținutul acestuia;

- instanța de apel a reprodus practic integral textul sentinței în decizia pronunțată, fără a lua în considerare argumentele invocate în cererea de apel.

5. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În argumentarea acestei poziții acuzatorul de stat a evidențiat că, în cererea de recurs apărarea a invocat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

A susținut procurorul, că argumentele invocate de apărare au constituit obiect de judecare în instanța de apel, căroră le-a fost dată apreciere în conformitate cu prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală.

În consecință a mai invocat acuzarea că, concluzia privind vinovăția inculpatului Savin Igor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiției din 08 august 2017, recursul declarat de avocatul Prodan Lilia în numele inculpatului Savin Igor a fost admis, iar cel declarat de inculpatul Savin Igor la 28 iulie 2017, a fost respins, ca inadmisibil.

6.1. În motivarea deciziei instanța de recurs a reținut că, analizând motivele invocate în recursul ordinar, în raport cu soluția adoptată de către prima instanță și

instanța de apel, precum și actele cauzei, instanța de recurs a conchis că în speță se constată erori de drept, care sunt cuprinse în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea constatării inexistenței instigării inculpatului la săvârșirea infracțiunii.

Instanța de recurs a menționat că, organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, instanța de recurs a constatat că instanțele de fond la examinarea cauzei au comis erori de drept, pronunțând soluțiile de condamnare, fără respectarea jurisprudenței CtEDO, a practicii judiciare unitare, precum și prevederilor legale care vor fi menționate în contextul motivării acestei soluții.

Sub acest aspect, instanța de recurs a menționat că, argumentele invocate de către apărare în cererea de recurs și-au găsit confirmare în speță, deoarece instanțele judecătorești investite cu judecarea în fond a cauzei, nu au constatat și nu au apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunea incriminată lui Savin Igor în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și de drept material, în coraport cu prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și cu jurisprudența CtEDO, în cauzele relevante speței, ca Pareniuc vs. Moldova din 01 iulie 2014; Sandu vs. Moldova din 11 februarie 2014; Ramanauskas vs. Lituania din 05 februarie 2008, Khudobin vs. Rusia din 26 octombrie 2010.

Așadar, instanța de recurs a reținut faptul că inculpatului Savin Igor i-a fost imputată săvârșirea infracțiunii de corupere pasivă, prin extorcare, și anume că: deținând funcția de controlor-revizor superior al Direcției inspectarea financiară a finanțelor publice locale al Serviciului control financiar și revizie din subordinea Ministerului Finanțelor, având calitatea de persoană publică, fiind autorizat pentru efectuarea controlului financiar complex la ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, urmărind scopul primirii banilor ce nu i se cuvin, în perioada 28 februarie 2011 - 04 martie 2011, aflându-se în or. Cahul, a pretins și a extorcat de la Arnaut Iurie, directorul ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, bani în sumă totală de 1000 euro pentru a îndeplini acțiuni contrar obligațiilor sale de serviciu, exprimate în nerefectarea încălcărilor constatate de ordin financiar-contabil în actul de control efectuat la ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, iar la 04 martie 2011, aproximativ la ora 10:00, aflându-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu în sediul ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, în urma realizării intențiilor sale infracționale, a primit de la Arnaut Iurie banii anterior extorcați în sumă de 1000 euro.

Din actele și lucrările dosarului, instanța de recurs a atestat faptul că, inculpatul Savin Igor și avocatul său, atât în cadrul desfășurării urmăririi penale cât și la

judicarea cauzei în instanțele de fond au invocat faptul că acesta ar fi fost provocat la săvârșirea infracțiunii imputate, de către martorul denunțator Arnaut Iurie, care a acționat sub controlul organului de urmărire penală.

În acest context, instanța de recurs a constatat că aceste argumente deși au fost respinse de către instanțele de fond, aprecierea dată, se rezumă la faptul că „*organele de anchetă au avut un rol pasiv în realizarea etapelor infracționale*” și că la momentul efectuării acestei măsuri, organul de urmărire penală dispunea de informații referitor la existența unei infracțiuni în curs de săvârșire.

La caz instanța de recurs a reținut că, în cazul în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești trebuie să examineze minuțios materialele dosarului, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenție toate probele obținute în rezultatul provocării de către poliție trebuie să fie excluse.

În această ordine de idei, instanța de recurs a evidențiat faptul că, rațiunea interdicției provocării săvârșirii unei infracțiuni constă în aceea că statul, prin agenții săi, nu poate să-și depășească competența de a aplica legea, prin instigarea unei persoane să săvârșască o infracțiune, pe care altfel nu ar fi comis-o, pentru că apoi să declanșeze împotriva acestei persoane mecanismele procesului penal, în vederea tragerii la răspundere.

Instanța de recurs a menționat că, instanțele de fond urmau să verifice dacă Savin Igor a fost provocat să săvârșască infracțiunea, urma să se stabilească dacă el, în mod rezonabil putea fi implicat în activitatea infracțională respectivă până la includerea organului de urmărire penală.

Întru fundamentarea concluziei privind existența acțiunilor de pretindere și primire prin extorcare, de către persoana publică Savin Igor, a mijloacelor bănești care nu i se cuvin în sumă de 1000 euro, în vederea nereflectării contrar atribuțiilor acestuia de serviciu, a încălcărilor depistate la ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, în rezultatele inspecției financiar-contabile pe care o executa, instanța de recurs a menționat că, instanțele de fond s-au bazat pe probele prezentate de organul de urmărire penală, care au fost acumulate la faza inițială a operațiunii, și anume înregistrările convorbirilor purtate între martorul denunțator Arnaut Iurie și inculpatul Savin Igor, în perioada anterioară pornirii urmăririi penale, precum și în baza probelor acumulate deja în cadrul urmăririi penale și anume:

- procesul-verbal de percheziție din 04 martie 2011 (f.d. 34, vol.I);
- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 05 martie 2011 (f.d. 58-59, vol.I);
- procesul-verbal de ridicare din 07 martie 2011, de la inculpat a unei genți din piele de culoare cafenie (f.d. 67, vol.I);
- raportul de expertiză chimică nr. 1147 din 05 aprilie 2011 (f.d. 71-75, vol.II);
- raportul de expertiză nr. 1427 din 28 aprilie 2011 (f.d. 77-78, vol.II).

Din examinarea minuțioasă a dosarului, instanța de recurs a atestat faptul că, ordonanța privind pornirea urmăririi penale în cauza penală nr. 2011156031 a fost inițiată în baza denunțului cet. Arnaut Iurie la 04 martie 2011 (f.d. 1, vol.I).

Tot aici instanța de recurs a reținut și faptul, că odată cu primirea denunțului de la Arnaut Iurie de către CCCEC Direcția Teritorială Sud, prin ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 04 martie 2011, de la acesta au fost ridicate următoarele obiecte: 3 compact-discuri CD-R Multi Speed de culoare portocalie, având pe ele inscripțiile „extreme CD-R 700 MB, 80 min”, la centrul cărora sunt inscripționate nr. 3115NB201LH01743, nr. 3115NB201LH01744 și nr. 3115NB201LH01735, pe care declarantul a invocat că se conțin înregistrarea convorbirilor purtate cu Savin Igor la 02 martie 2011 și respectiv la 03 martie 2011.

Instanța de recurs a evidențiat faptul că, potrivit actelor cauzei martorul denunțător Arnaut Iurie, s-a prezentat la organul de urmărire penală la data de 04 martie 2011, susținând că Savin Igor a extorcat de la acesta suma de 1000 euro pentru a nu reflecta în actul de control încălcările ce țin de evidența financiar-contabilă depistate la ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” (f.d. 3, vol.I).

Având în vedere că din declarațiile martorului Arnaut Iurie date în prima instanță, rezultă că acesta, până a se adresa la CCCEC Direcția Teritorială Sud, a înregistrat convorbirile întreținute cu Savin Igor cu ajutorul telefonului mobil, pe care le-a transferat pe compact-disc și a prezentat colaboratorilor CCCEC 3 CD-uri cu înregistrări, însă înregistrările pe care le-a făcut nu s-au păstrat (f.d. 4, verso, vol.III), instanța de recurs a conchis că denunțătorul Arnaut Iurie nu a activat din proprie inițiativă până la data de 04 martie 2011.

Instanța de recurs a mai remarcat și faptul că, potrivit extrasului din „Registrul de Stat al Populației”, datele personale ale inculpatului Savin Igor au fost accesate de către CCCEC Cahul, la 03 martie 2011, potrivit solicitării nr. 84961280 (f.d. 54, vol.I), cu o zi înainte de depunerea plângerii de către martorul denunțător Arnaut Iurie.

În același context instanța de recurs a reținut, că potrivit deciziei din 29 noiembrie 2013, a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova privind finalizarea controlului nr. 02-11/68-1/13, inițiat în temeiul adresării lui Savin Igor, privind legalitatea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal care-l vizează, s-a stabilit că la 03 martie 2011, datele cu caracter personal ale acestuia au fost accesate de 7 ori de către CCCEC. Din textul deciziei nominalizate rezultă că, fiind solicitate de către Centru, informații privind accesarea acestor date, prin răspunsurile nr. 496 din 04 septembrie 2013 prezentat de Serviciul Sud al Procuraturii Anticorupție și nr. 4-88/12-1208 din 19 noiembrie 2013 prezentat de Procuratura Generală, entitățile nominalizate au invocat că reprezentanții CCCEC au prelucrat datele cu caracter personal ale inculpatului la 03 martie 2011, în conformitate cu prevederile art. art. 6 alin. (2) pct. 2) lit. c), h), 7 alin. (1) lit. b) Legea privind activitatea operativă de investigații (în vigoare la 03 martie 2011) (a se vedea f.d. 176-180, vol.III).

Reieșind din circumstanțele elucidate în speță, instanța de recurs a concluzionat că până la data de 04 martie 2011, când a avut loc pornirea urmăririi penale, Arnaut Iurie a acționat sub controlul organului de urmărire penală, or, în mod contrar nu poate fi explicabilă accesarea datelor cu caracter personal ale inculpatului, anterior depunerii denunțului de către Arnaut Iurie.

Cu referire la acțiunile organului de urmărire penală, instanța de recurs a atestat că potrivit prevederilor procesuale penale privind activitatea specială de investigații, și anume în concordanță cu prevederile art. 132⁹ alin. (9) Cod de procedură penală, stenograma comunicărilor constituie reproducerea integrală, în formă scrisă, pe suport de hârtie, a comunicărilor interceptate și înregistrate care au importanță pentru cauza penală. În stenograma comunicărilor se indică data, ora și durata comunicării, numele persoanelor, dacă sunt cunoscute, ale căror comunicări sunt stenografiate, precum și alte date. La procesul-verbal se anexează în original suportul pe care au fost înregistrate comunicările interceptate, făcându-se mențiune despre împachetarea și sigilarea acestuia.

În acest sens, instanța de recurs a reținut faptul că contrar acestor prevederi legale, în momentul când au fost ridicate de la Arnaut Iurie CD-urile cu înregistrarea convorbirilor purtate dintre acesta și Savin Igor, organul de urmărire penală nu a solicitat și nu a ridicat originalul suportului pe care au fost înregistrate convorbirile, adică telefonul mobil cu care au fost efectuate înregistrările de către Arnaut Iurie.

Totodată, instanța de recurs a notat că pe lângă faptul că organul de urmărire penală nu a respectat prevederile legale enunțate, instanțele de fond nu s-au pronunțat referitor la legalitatea acestor acțiuni, deși urmau să o facă în contextul examinării temeiniciei argumentelor invocate de partea apărării la acest aspect, pe întreaga durată a procesului penal.

De asemenea, instanța de recurs a menționat faptul că, instanțele de fond urmau să analizeze și să acorde o importanță deosebită și comportamentului martorului denunțător în perioada preliminară pornirii urmăririi penale, deoarece neconcordanțele din declarațiile lui Arnaut Iurie precum că: *s-a adresat către CCCEC și a primit banii marcași mai înainte de data de 04 martie 2011; că a înregistrat convorbirile purtate cu Savin Igor la data de 02 și 03 martie 2011, de sine stătător, pe telefonul mobil propriu, dar care nu s-au păstrat și că aceste înregistrări le-a prezentat colaboratorilor CCCEC pe 3 CD-uri*, denotă suficiente temeieri că aceste declarații ale martorului denunțător nu sunt credibile.

Instanța de recurs a notat că, neconcordanțele enumerate mai sus dintre versiunea evenimentelor descrise de către Arnaut Iurie și probele obiective (*înregistrările convorbirilor prezentate, dintr-o sursă care este imposibilă de a fi verificată*), disponibile la momentul luării deciziei de a înregistra actul de corupere pasivă, ar fi trebuit să determine organul de urmărire penală să aibă îndoieli legitime sau, cel puțin să conducă la o verificare mai detaliată a veridicității plângerii și a motivelor inerente ei.

Analizând stenogramelor anexate la materialele dosarului, precum și procesul - verbal de cercetare a obiectului instanța de recurs a concluzionat că, pe lângă faptul că aceste probe nu au fost acumulate în ordinea stabilită de legislația procesuală penală, conținutul acestora după criteriul timpului, nu corespunde timpului indicat în conținutul stenogramelor și, prin urmare se consideră nule, totodată instanța de recurs a reținut și faptul că, discuțiile înregistrate pe aceste discuri nu indică la concluzia certă că Savin Igor ar fi pretins de la Arnaut Iurie suma de 1000 euro așa precum i se impută acestuia prin rechizitoriu.

Mai mult ca atât, instanța de recurs a remarcat faptul că, din stenogramele anexate, se atestă că Arnaut Iurie, mai întâi se adresează către Savin Igor cu probleme de ordin general privind controlul ce era în curs de desfășurare, iar ulterior discuția decurge treptat spre anumite detalii care doar sugerează că ar fi vorba despre mijloace bănești, însă nu se determină cert că atunci când Arnaut Iurie spune „*scădem oleacă*” se discută anume despre bani, iar la rândul său inculpatul nu a reacționat într-un mod pozitiv sau negativ spunând că „*eu mă gândesc, mă uit la niște momente și lasă că mâine vorbim*”.

În acest context, instanța de recurs a atestat și faptul că la 04 martie 2011, Arnaut Iurie, potrivit procesului-verbal privind înzestrarea cu tehnică specială, în vederea verificării și documentării faptelor expuse de acesta, ultimul a fost înzestrat cu tehnica specială audio și video (f.d. 17, vol.I).

Totodată, instanța de recurs a menționat că, potrivit procesului-verbal de documentare a convorbirilor din 05 martie 2011, înregistrările audio și video a convorbirilor purtate între Savin Igor și Arnaut Iurie la 04 martie 2011, au fost înregistrate pe un CD-R multi SPEED, de culoare portocalie, având pe el inscripțiile „extreme CD-R 700 MB, 80 min.” în centrul compact discului fiind înscris **nr. 3115NB201LH01757** (f.d. 60, vol.I).

Prin urmare instanța de recurs a constatat că coincidența numerelor celor 3 CD-uri pe care au fost efectuate înregistrările personal de către Arnaut Iurie, și anume nr. 3115NB201LH01743; nr. 3115NB201LH01744; nr. 3115NB201LH01735 cu numărul discului utilizat de colaboratorii CCCEC la documentarea înregistrărilor convorbirilor audio și video deja autorizate în cadrul urmăririi penale, și anume nr. 3115NB201LH01757, diferența dintre acestea fiind doar la ultimele 2 cifre.

La caz, instanța de recurs a reiterat că deși Arnaut Iurie a susținut, că a acționat ca persoană privată, totuși acesta a acționat sub conducerea CCCEC, simulând actul de dare de mită, iar autoritățile au legitimat faza preliminară *ex-post facto* și au făcut uz de rezultatele ei.

Instanța de recurs a subliniat faptul că utilizarea ulterioară a unor astfel de surse de către instanța de judecată pentru a găsi o condamnare este o chestiune diferită și este acceptabilă numai dacă există o procedură clară și previzibilă de autorizare, punerea în aplicare și supravegherea măsurilor de anchetă.

Prin urmare, instanța de recurs a remarcat faptul că în cazul în care dovezile principale provin de la o operațiune sub acoperire, autoritățile trebuie să poată

demonstra că au avut motive întemeiate de organizare și planificare a acestor operațiuni.

Instanța de recurs a subliniat că, orice informație invocată de către autorități trebuie să fie verificabilă și că interesul public nu poate justifica folosirea probelor obținute ca rezultat al incitării, făcând acest lucru ar putea expune acuzatul la riscul de a fi lipsit definitiv de un proces echitabil încă de la început (*a se vedea hotărârea CtEDO în cauza Nosko și Nefedov vs Federația Rusă, din 30 octombrie 2014*).

În acest context, instanța de recurs a evidențiat și faptul că, după pornirea urmăririi penale, în aceeași zi, la 04 martie 2011, de către Procurorul șef al serviciului Sud al Procuraturii Anticorupție, Sârbu Valeriu, au fost emise ordonanțele privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor cu utilizarea mijloacelor tehnice speciale (f.d. 20-21, vol.I); privind efectuarea percheziției corporale (f.d. 26-27, vol.I); privind efectuarea percheziției biroului de serviciu (f.d. 32-33).

Instanța de recurs a remarcat, că în situația desfășurării acțiunilor de urmărire penală în caz de infracțiune flagrantă, în lipsa autorizării judecătorului de instrucție, procurorul urma să se încadreze în termenele legale permise de lege întru legalizarea acțiunilor îndeplinite, or, potrivit prevederilor art. 301 alin. (2) Cod de procedură penală, (*în vigoare la data săvârșirii infracțiunii*), acțiunile de urmărire penală sub formă de percheziție, cercetare la fața locului în domiciliu și punerea bunurilor sub sechestru în urma percheziției pot fi efectuate, ca excepție, fără autorizarea judecătorului de instrucție, în baza ordonanței motivate a procurorului, în cazurile infracțiunilor flagrante, precum și în cazurile ce nu permit amânare.

Având în vedere cele expuse și reținând prevederile art. 305 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de recurs a conchis că, rezultatele percheziției efectuate în biroul de serviciu al inculpatului Savin Igor, urmau a fi legalizate în termen de maxim 28 ore (24+4) de la data efectuării acestei acțiuni procesuale, prin urmare dat fiind faptul că aceasta s-a petrecut la 04 martie 2011 în intervalul de timp 11:40-12:30, rezultă că percheziția efectuată în biroul de serviciu al inculpatului, urma a fi legalizată maxim la ora 16:30 a zilei de 05 martie 2011, pe când aceasta a avut loc la 07 martie 2011.

Instanța de recurs a reținut de asemenea că, percheziția corporală a lui Savin Igor, potrivit procesului-verbal de percheziție corporală a avut loc la 04 martie 2011 în intervalul de timp 10:31-11:20, respectiv această operațiune urma a fi legalizată maximum la ora 16:20 a zilei de 05 martie 2011, însă aceasta a avut loc prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Cahul din 07 martie 2011 (a se vedea f.d. 88-89, vol.I).

Rezumând faptele expuse, instanța de recurs a conchis că, acțiunile organului de urmărire penală din 04 martie 2011, și anume percheziția corporală și percheziția efectuată în biroul de serviciu al lui Savin Igor, au fost efectuate fără a fi respectate exigențele stabilite de jurisprudența Curții Europene, referitor la existența unei proceduri clare și previzibile de autorizare a măsurilor speciale de investigații în speța

dată, prin urmare rezultatele obținute nu au putut fi puse în confirmarea vinovăției inculpatului Savin Igor în săvârșirea faptei incriminate.

În vederea verificării gradului de implicare al organului de urmărire penală în montarea infracțiunii, instanța de recurs a atestat că, încălcările depistate și descrise mai sus demonstrează credibilitatea argumentului apărării cu privire la provocare.

Instanța de recurs a remarcat că, potrivit ordonanței privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor cu utilizarea mijloacelor tehnice speciale din 04 martie 2011, a fost dispusă efectuarea acțiunilor operative de investigație și de urmărire penală și anume: înregistrarea audio și video a întâlnirilor dintre Arnaut Iurie și Savin Igor, precum și a altor persoane care eventual pot fi implicate la caz (f.d. 20-21, vol.I).

Drept urmare, instanța de recurs a atestat că potrivit declarațiilor martorilor Vatavu Ion și Donoagă Igor, ultimii au confirmat că la 04 martie 2011, efectuând acțiunea operativă de investigație - filajul, l-au urmărit pe Savin Igor și pe concubina sa, în intervalul de timp în care au ieșit din sediul ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” și au plecat în oraș de unde au procurat anumite obiecte, inclusiv cărți uzate.

Instanța de recurs a remarcat faptul că, potrivit declarațiilor lui Arnaut Iurie, ultimul ar fi convenit cu Savin Igor de a-i transmite banii nu personal, ci urma ca Arnaut Iurie să-i pună într-o geantă cafenie care se afla în biroul de serviciu al inculpatului (f.d. 36, vol.I).

Iar, potrivit procesului-verbal de percheziție a biroului de serviciu pus la dispoziția lui Savin Igor pe perioada inspectării financiare a ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” din 04 martie 2011, banii marcați în sumă de 1000 euro care au fost transmiși lui Arnaut Iurie de către Direcția Teritorială Sud a CCCEC, au fost depistați într-un manual uzat „Курс общей физики, том I”.

În contextul acțiunilor de percheziție a biroului de serviciu al inculpatului, instanța de recurs a evidențiat discordanțe dintre acțiunile inițiale ale lui Arnaut Iurie, de plasare sub controlul colaboratorilor CCCEC Direcția Teritorială Sud a banilor în geanta ce aparținea lui Savin Igor și depistarea ulterioară a acestora în cărțile procurate recent de către inculpat și concubina sa, or, potrivit raportului de expertiză nr. 1147 din 05 aprilie 2011, pe mostrele tampoanelor de vată cu care au fost prelucrate mâinile lui Savin Igor și mâinile lui Sciastlivîi Rima, careva substanțe străine, asemănătoare cu cele de pe bancnotele depistate în manualul din biroul lui Savin Igor, nu au fost depistate (f.d. 71-72, verso, vol.II).

În concluzie, instanța de recurs a conchis că organul de urmărire penală nu a demonstrat acțiunea directă a lui Savin Igor în primirea banilor plasați de către Arnaut Iurie în biroul de serviciu al acestuia, iar instanțele de judecată nu au cercetat amănunțit aceste aspecte.

Reieșind din faptul că pe toată perioada derulării procesului penal, Savin Igor a invocat că a fost provocat la săvârșirea infracțiunii, instanța de recurs a atestat că în cauză s-a demonstrat credibilitatea argumentului apărării că Arnaut Iurie, conștientizând că la ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” erau depistate încălcări de ordin financiar, scopul acestuia era cel de a-l înlătura pe Savin Igor de la

efectuarea inspectării financiare complexe a întreprinderii pe care o conducea, or, în confirmarea depistării încălcărilor menționate vine și Actul de inspectare financiară complexă la ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” din 28 martie 2011 (f.d. 23-34, vol.II).

Instanța de recurs a specificat faptul că aceste argumente analizate în coraport cu alte probe, au pus la dubiu rezonabil, credibilitatea denunțatorului și declarațiile acestuia, care nu pot fi apreciate ca o probă veridică și pertinentă ce ar sta la baza unei sentințe de condamnare, or, dubiile în privința acestora nu pot fi înlăturate și conform prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, se interpretează în favoarea inculpatului.

Din atare considerente, având în vedere că în cauza examinată probele instrumentate au fost obținute prin implicarea activă a lui Arnaut Iurie sub conducerea colaboratorilor CCCEC Direcția Teritorială Sud, pentru a justifica condamnarea lui Savin Igor, instanța de recurs a constatat că, aceste ingerințe l-au privat pe inculpat de a putea beneficia de dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenție.

Instanța de recurs a conchis că inculpatul și apărarea au solicitat atât la terminarea urmăririi penale, în prima instanță (f.d. 175-176, 239-243 vol.I), dar și în cererea de apel recunoașterea inadmisibilității și nulitatea unor probe și acte procedurale administrate la dosar, care au fost respinse atât de procuror (f.d. 177-180, vol.I) cât și de instanțele de fond.

Cu referire la aceste aspecte, instanța de recurs a specificat faptul că în conținutul sentinței a fost menționat, printr-o singură frază că *„presupusele încălcări care în opinia apărării duc la nulitatea actelor organului de urmărire penală, nu se prescriu în prevederile art. 94 Cod de procedură penală, care nu ar fi date neadmise ca probe și excluderea acestora din dosar”*.

În acest context, instanța de recurs a remarcat că, instanțele de fond nu au examinat temeinic argumentele invocate de către apărare în acest context și nu au ținut cont de faptul că potrivit constatărilor Curții Constituționale din pct. 7 al hotărârii nr. 26 din 23 octombrie 2007 și pct. 23 din decizia nr. 82 din 18 noiembrie 2016, acțiunile, inacțiunile și erorile comise la etapa urmăririi penale sunt pasibile de atac în cadrul examinării cauzei în fond, iar după pronunțarea sentinței persoanele dispun de dreptul de a face apel și recurs în instanțele superioare.

Instanța de recurs a reiterat că Curtea europeană în jurisprudența sa privind art. 6 al Convenției, în care a dezvoltat conceptul de înscenare ca fiind distinct de folosirea tehnicilor legale ale activităților sub acoperire a reafirmat obligația instanțelor interne de a efectua o examinare atentă a materialului de urmărire penală atunci când un acuzat invocă utilizarea mijloacelor de constrângere din partea agenților de poliție.

Totodată, în temeiul art. 6 § 1 CtEDO instanțele judecătorești au obligația să evalueze minuțios argumentele inculpatului cu privire la înscenare și să asigure respectarea drepturilor acuzatului la apărare, în special respectarea principiului

contradictorialității și al egalității armelor (*a se vedea hotărârea CtEDO în cauza Constantin și Stoian vs. România, § 54*).

Instanța de recurs a conchis că în speța dată inculpatul nu a avut nici inițiativa, nici intenția de a comite fapta incriminată, iar fapta nu ar fi fost săvârșită fără intervenția organului de urmărire penală, prin intermediul denunțatorului Arnaut Iurie.

Având în vedere că în speța dată, nu au fost întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a lui Savin Igor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, sub aspectul lipsei probelor pertinente, obiective și veridice, dobândite legal, care ar confirma săvârșirea infracțiunii și sub aspectul încălcării dreptului inculpatului Savin Igor la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 al CtEDO, ca rezultat, în conformitate cu prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2 lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs a admis recursul, a casat total sentința primei instanțe și decizia instanței de apel, și a dispus achitarea lui Savin Igor, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, în speță nefiind întrunită latura subiectivă a infracțiunii de corupere pasivă.

Totodată, instanța de recurs a reținut faptul că având în vedere utilizarea probelor administrate prin implicarea activă a lui Arnaut Iurie, sub conducerea colaboratorilor CCCEC, pentru a justifica condamnarea lui Savin Igor, precum și neargumentarea de către instanțele de fond la modul convenit a argumentului invocat de partea apărării privind provocarea, facilitarea și încurajarea infracțiunii, a conchis că, în procesul penal împotriva lui Savin Igor a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Referitor la recursul declarat de către inculpatul Savin Igor, instanța de recurs a concluzionat că este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este declarat peste termen sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este vădit neîntemeiat).

Instanța de recurs a invocat faptul că, termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca depus peste termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Analizând materialele cauzei, instanța de recurs a constatat, că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 30 martie 2017 (f.d.165, vol.IV), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența avocatului Prodan Lilia și a inculpatului Savin Igor, cu înștiințarea lor despre pronunțarea și primirea deciziei integrale la 25 aprilie 2017.

Reieșind din actele cauzei, instanța de recurs a remarcat faptul că la data stabilită, pronunțarea deciziei integrale nu a avut loc, însă la 10 mai 2017, în prezența inculpatului a fost pronunțată decizia integrală căruia i-a fost înmănată copia acesteia

contra semnătură, potrivit recipisei anexate la materialele dosarului (f.d.166,183 vol.IV).

Așadar în speță instanța de recurs a stabilit că termenul de declarare a recursului conform art. 422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din 11 mai 2017, iar ultima zi pentru declararea recursului fiind 12 iunie 2017, pe când recursul ordinar declarat de inculpatul Savin Igor a fost depus prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” la 28 iulie 2017, prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

7. Împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție a declarat recurs în anulare, Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, care a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării recursului ordinar, invocând următoarele motive:

- decizia pronunțată conține grave erori de drept, este afectată de un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente;

- s-au admis interpretări ambigue a legislației în vigoare, contrar propriei practici, instanța de recurs ordinar a rejudecat fondul cauzei, a reapreciat probatoriu și a interpretat în alt mod decât primele instanțe circumstanțele cauzei, fără a se oferi posibilitatea părților de a se expune asupra fondului cauzei, în măsura în care cauza s-a reexaminat completamente în instanța de recurs ordinar;

- s-a acceptat interpretarea distorsionată a circumstanțelor cauzei făcute de partea apărării, foarte încărcată cu aprecieri și raționamente, în mod eronat a constatat în speță elementele unei provocări, a citat jurisprudența pretinsă relevantă CtEDO, fără a aprecia o situație faptică destul de simplă, care urma să fie analizată prin prisma mecanismelor recomandate în jurisprudența CtEDO pentru a se constata existența sau, după caz lipsa unei provocări, prin prisma legislației penale naționale, în final greșit constatând lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii;

- art. 432 alin. (4) Cod de procedură penală prevede că *„dacă recursul îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele prescrise de lege, din care se întrevede încălcarea gravă a drepturilor persoanei, și cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și în cazul în care unul din judecătorii din complet nu este de acord cu inadmisibilitatea, completul din 3 judecători va trimite, prin încheiere, recursul pentru judecare Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție constituit din 5 judecători”*;

- importanța acestei cauze penale și interesul deosebit pentru jurisprudența este unul incontestabil, acest fapt însă a fost ignorat de Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție;

- concluzia se bazează și pe alte prevederi legale, ignorate de către Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, atunci când a acceptat examinarea cauzei fără citarea părților, practic s-a purces la cercetarea și aprecierea probatoriului administrat de primele instanțe;

- în situația în care Colegiul penal, după etapa admisibilității a constatat existența temeiurilor pentru rejudecarea fondului cauzei, urma să convoace o ședință

de judecată publică, cu participarea părților pentru ca acestea să se expună asupra tuturor circumstanțelor cazului, care în opinia instanței de recurs ordinar ar fi generat neclarități și suspiciuni, pentru ca ulterior deliberat să decidă dacă au existat elemente de provocare sau nu, cine se face vinovat de comiterea provocării ș. a;

- prezintă interes modul și termenul în care s-a examinat această cauză în instanța de recurs, deoarece prin încheierea din 02 august 2017 s-a decis examinarea cauzei de către Colegiul penal lărgit la data de 08 august 2017, la data de 07 august 2017 șefa secției evidență procesuală a cauzelor penale, solicită Procuraturii Generale prezentarea unei referințe asupra recursurilor ordinare declarate de inculpat, recurs primit și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 02 august 2017, anterior la 23 iunie 2017 printr-o scrisoare cu același număr se solicitase Procuraturii Generale prezentarea unei referințe asupra recursului ordinar al apărătorului;

- instanța de recurs a acceptat și preluat argumentele părții apărării, a reexaminat fondul cauzei integral, constatând pretinsele erori de drept admise de către primele instanțe, fără a lua în considerație poziția părții acuzării expusă atât de prima instanță, cu referire la pretinsa provocare a inculpatului Savin Igor la comiterea infracțiunii;

- situația faptică în această cauză penală este una foarte simplă, prima instanță și instanța de apel au reținut just, iar instanța de recurs ordinar, a preluat argumentele părții apărării, care au complicat evenimentele, încadrându-le în niște detalii și presupuneri inventate, care nu corespund adevărului, aducându-le pînă la absurd;

- în situația descrisă, instanța de recurs ordinar, constatând anumite situații de risc, urma cel mult, să dispună rejudecarea cauzei în instanța de apel, pentru a se elucida aspectele neclare;

- în opinia instanței de recurs ordinar, în cazul lui Savin Igor ar fi avut loc o provocare la comiterea infracțiunii, însă în sprijinul acestei constatări nu au fost aduse argumentele clare, probe ce ar confirma acest fapt, ci doar niște presupuneri, preluate de la partea apărării, care nu au fost apreciate în modul corespunzător, cu trimitere la jurisprudența CtEDO, care nu a fost racordată circumstanțelor concrete ale cazului examinat;

- pentru a motiva existența acțiunilor de provocare în privința lui Savin Igor, instanța de recurs urma să descrie cum s-au realizat sau materializat acestea, rolul și acțiunile fiecărei persoane implicate, începând cu Arnaut Iurie, care a sesizat organul de urmărire penală al CCCEC, colabotarii Centrului și Procuraturii Anticorupției etc;

- doar în prezența anumitor condiții, întrunite cumulativ, se putea vorbi despre existența unei provocări sau despre o „tentație obișnuită”;

- în cauza penală privindu-l pe Savin Igor, nu au fost utilizați ofițeri sub acoperire și nici agenții acestora. În cadrul urmăririi penale, de către procuror nu au fost autorizate măsuri speciale de investigație cu utilizarea investigațiilor sub acoperire. Astfel de acte procedurale lipsesc la materialele cauzei penale, or, nu au existat agenți, investigatori sub acoperire, colaboratori confidențiali. Mai mult,

participarea benevolă și necondiționată a martorului declarant Arnaut Iurie la efectuarea măsurilor speciale de investigații orientate spre fixarea și documentarea acțiunilor controlului revizor Savin Igor, a fost confirmată de martor în fața instanței. Astfel de încălcare nu a avut loc, această participare nu poate fi considerată ca activitate sub acoperire;

- instanța de recurs ordinar a comis o eroare gravă, admițând versiunea apărării bazate pe presupuneri, ignorând probele administrate și cercetate în ședința de judecată, probe obiective care denotă intenția inculpatului de a comite infracțiunea, probe veridice, legal administrate care nu pot fi puse la îndoială și interpretate altfel decât ele sunt;

- instanța de recurs a ignorat totalmente declarațiile martorilor Arnaur Iurie, Constantinova V., nemotivat indicând că ar fi afectate de interese personale, urmărite de aceste persoane de a ascunde pretinse ilegalități depistate de Savin Igor, înregistrările audio ale convorbirelor dintre Arnaut Iurie și Savin Igor, care permit unui observator independent să constate anumite situații de fapt, care raportate la normele de drept, denotă incontestabil fapul comiterii infracțiunii de către Savin Igor și prezența în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal;

- instanța de recurs a comis și o altă eroare de drept, ignorând condițiile reliefate în practica CtEDO în materia asigurării dreptului la apărare în particular, precum și dreptului la un proces echitabil în general, în special urmează a fi explicat termenul de „*provocare a infracțiunii*”;

- suspiciunea de comitere a infracțiunii prevăzute la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, a apărut anterior transmiterii mijlocelor bănești inculpatului Savin Igor, bănuiala rezonabilă fiind fundamentată pe actul de sesizare depusă de martorul Arnaut Iurie, precum și pe declarațiile acestuia, care indicau direct asupra comiterii unei infracțiuni;

- Arnaut Iurie nu a avut calitatea de investigator sub acoperire în cadrul prezentului proces penal. Astfel, organul de urmărire penală a avut temei de a presupune rezonabil că infracțiunea săvârșită de Savin Igor în alternativa laturii obiective exprimate prin pretinderea banilor, este consumată, fapt ce impune concluzia că această infracțiune a fost comisă fără concursul organelor de drept, investigația penală l-a vizat pe Savin Igor, ca persoană care a comis o infracțiune concretă (cauza Khudobin vs Federația Rusă din 26 octombrie 2006);

- rolul ofițerilor de investigație în cauză s-a referit nu la instigarea inculpatului de a comite coruperea pasivă, în special de a pretinde, accepta sau primi bani de la Arnaut Iurie, ci la efectuarea unei măsuri speciale de investigații prevăzute în modul legal de către normele procesual penale. Chiar accesarea datelor cu caracter personal la 03 martie 2011, în maniera în care a fost realizat, denotă faptul că organul abilitat cu realizarea măsurilor speciale de investigație, în momentul în care a intrat în posesia informației cu privire la comiterea infracțiunii, a acumulat informații despre subiectul infracțiunii și doar atât;

- rolul organului de investigație, a fost de a acumula informații în limitele autorizației eliberate de procuror. Măsurile speciale de investigații efectuate în prezenta cauză penală au fost autorizate în modul prevăzut de lege, rezultatele acestora, ulterior, fiind verificate și legalizate prin încheierea devenită irevocabilă a judecătorului de instrucție;

- apărarea nu a prezentat nici un argument plauzibil că contestarea temeiniciei acestei încheieri nu ar fi avut nici un efect;

- pretinderea banilor de către inculpat a avut loc anterior implicării autorităților oficiale ale statului în investigarea cazului dat, adică anterior pornirii procesului penal;

- apărarea a avut acces la materialele cauzei penale, la toate probele administrate atât la faza de urmărire penală cât și la faza examinării în instanța de judecată, apărarea a dispus de toate informațiile pertinente pentru a-și pregăti o poziție legală;

- acuzarea nu a intenționat să ascundă sau să nu le prezinte apărării și instanței de judecată, astfel consideră că, dreptul la un proces echitabil nu a fost încălcat, cu atât mai mult nu a fost încălcat principiul contradictorialității procesului penal;

- potrivit declarațiilor martorului Arnaut Iurie care au fost date sub jurământ, acesta nu l-a instigat pe Savin Igor ca ultimul să pretindă bani, inițiativa aparținând inculpatului;

- Arnaut Iurie care activa în calitate de director al întreprinderii supuse controlului de un organ coercitiv al statului, inițial și-a exprimat acordul în a transmite 1500 lei inculpatului, conștientizând că acționează ilegal, însă când acești bani i-au fost restituiți de către inculpat care i-a făcut aluzii că banii trebuie să fie în euro, a decis să sesizeze organul specializat al statului pentru lupta împotriva corupției;

- aceste declarații acuzarea le consideră ca fiind veridice, nu sunt afectate în nici un mod, în pofida faptului că partea apărării ar fi indicat la neconcordanțe și divergențele în aceste declarații, poziție pe care instanța de recurs ordinar le-a preluat, fără ca să indice cel puțin care ar fi divergențele și de ce aceste divergențe afectează veridicitatea, relevanța și utilitatea acestora ca și probă, în această situație Curtea Supremă de Justiție venind cu o poziție de acuzare a unei persoane/ martor, de faptul că a făcut declarații mincinoase într-un proces penal;

- lipsa unei presiuni în sensul stabilit de instanța de recurs ordinar, se confirmă și prin materialele audio, prezentate de către declarant, dar și cele rezultate din măsurile speciale de investigație legalizate ulterior de către judecătorul de instrucție în cadrul cauzei penale, care indică direct că a existat o presiune a inculpatului asupra lui Arnaut Iurie, cu scopul de a-l determina să transmită banii, iar la momentul primirii banilor inculpatul nu s-a opus actului de corupție;

- comportamentul acestuia în momentul primirii banilor denotă faptul că inculpatul era predispus de a comite actul de corupție și personal a pretins banii;

- tănuirea banilor de către inculpat între filele unei cărți, indică direct că acesta nu doar că nu intenționa să se opună acceptării banilor, ci a și premeditat momentul primirii acestora, utilizând tehnici de tănuire a produsului infracțional;

- organele de drept nu au intervenit activ în realizarea etapelor infracționale, iar efectuarea măsurilor speciale de investigație în vederea documentării și fixării acțiunilor lui Savin Igor, nu poate fi percepută ca provocare, or, la momentul efectuării acestei măsuri organul de urmărire penală dispunea de informații referitoare la comiterea unei infracțiuni de către inculpat (cauza Eurofinacom c. Franța din 07 septembrie 2004);

- încălcările depistate alcătuiesc neglijarea totală a garanțiilor fixate în Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, Constituția Republicii Moldova și Codul de procedură penală, au dus la adoptarea unei hotărâri absolut neîntemeiate și respectiv, fac admisibilă casarea acesteia pe cale extraordinară, ceea ce la rândul său, potrivit explicațiilor date de Curtea Europeană în cauza *Nichitin vs Russia hotărârea din 20 iulie 2004*, nu va constitui o încălcare a art. 4 paragraful 2 din Protocolul 7 al Convenției CEDO, ci din contra constituie un proces legal de restabilire a echității;

- decizia instanței de recurs ordinar urmează a fi casată, deoarece motivele care întemeiază soluția de achitare nu sunt plauzibile și pertinente, precum și în mod vădit sunt afectate de un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, fapt ce impune redeschiderea procesului penal în cauză.

8. Achitatul Savin Igor a depus referință pe marginea recursului în anulare înaintat de partea acuzării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca vădit neîntemeiat. În argumentarea poziției sale inculpatul a invocat că în lipsa unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ar afecta hotărârea pronunțată prin încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale cât și în lipsa temeiurilor prevăzute pentru solicitarea unui recurs în anulare prevăzut de art. 453 a Codului de procedură penală.

Consideră că la etapa urmăririi cât și a cercetării judecătorești, necătând la numeroasele argumente și propuneri de probe aduse în demonstrarea nevinovăției sale în fapta imputată, cât și faptul demonstrării scenariului de provocare și de realizare a acesteia, i-au fost aduse grave încălcări a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și anume, au fost încălcate prevederile art. 5 „dreptul la libertate și siguranță”, art. 6 „dreptul la un proces echitabil”, art. 8 „dreptul la respectarea vieții private”, instanța de recurs ordinar fiind unica instanță care prin decizia adoptată a reparat aceste erori.

Sușține achitatul Savin Igor, că prin decizia sa, instanța de recurs ordinar întru totul a respectat cerințele legii procesual penale, a jurisprudenței CEDO, ale tratatelor internaționale.

Consideră achitatul Savin Igor, că prin alegațiile procurorului ce ține de precăutarea instanței de recurs, se încearcă ocolirea impertinentă a prevederilor art. 435 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit căruia instanța de recurs poate da o nouă apreciere probelor și poate decide la orice alte chestiuni care depind de soluționarea completă a cazului.

Cu referire la pct. 9.3 a recursului în anulare, achitatul Savin Igor invocă că, prin distorsionarea cadrului legal existent, cu substituirea concluziilor cadrului legal național și internațional, instituția procuraturii încearcă să ducă în eroare instanța și să prezinte starea de fapt a lucrurilor altfel decât au fost în realitate. Și anume, chestiunea de substituire a noțiunii „*participarea agenților statului*” cu cea a „*persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului*”.

Menționează achitatul Savin Igor că prin elucidările efectuate de către instanța de recurs ordinar, în total au fost îndeplinite condițiile prevăzute la pct. 25.3 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție „*cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție*” nr. 11 din 22 decembrie 2014, prin care se generalizează jurisprudența CEDO în materie și se reține existența provocării la acte de corupere, dacă sunt întrunite următoarele condiții cumulativ:

- acțiunea presupusă ca act de corupere tinde să fie probată prin solicitarea care provine de la o persoană ce avea sarcina să descopere infracțiunea sau când există o determinare directă la comiterea unui act de corupere din partea unui denunțator;

- lipsesc indici obiectivi că fapta ar fi fost săvârșită fără această intervenție (în special nu au fost realizate acte de pregătire, ba mai mult ca atât, persoana nu a fost dispusă să comită acte de corupere înainte de contractul cu agenții statului sau, după caz, cu persoane private care acționează sub supravegherea agenților statului);

- nu există suspiciuni obiective că persoana ar fi implicată în acte de corupție înainte de implicarea agenților statului, sau după caz a persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului.

Subliniază achitatul Savin Igor că, condițiile enumerate mai sus, nu au o reflectare plauzibilă în recursul în anulare declarat de procuror, care prin recursul său nu a pus în fața instanței nici un argument nou și a operat în aceeași ordine de idei cu niște argumentări care nu țin piept la careva critică a cadrului legal existent.

Mai invocă achitatul Savin Igor că, recursul în anulare se bazează în exclusivitate în mod principal pe declarațiile unui singur martor - denunțator depuse în timpul urmăririi penale, citite și cercetate în instanța de judecată. Cele menționate se exemplifică prin constatările instanței de recurs ordinar, aceste declarații în coraport cu alte probe pun la dubiu rezonabil credibilitatea denunțatorului, care nu pot fi apreciate ca o probă veridică și pertinentă ce ar sta la baza unei sentințe de condamnare, or dubiile în privința acestora nu pot fi înlăturate, iar conform prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, se interpretează în favoarea inculpatului.

Referitor la înscrisurile procurorului în recursul în anulare, precum că situația faptică a prezentei cauze este destul de simplă, achitatul Savin Igor a atenționat asupra faptului că deși instanța de recurs ordinar în hotărâre s-a expus asupra nerespectării de către acuzare a cerințelor prevăzute de art. art. 515, 516 Cod de procedură penală, și a menționat că în cazul în care a fost invocată descoperirea unei infrațiuni flagrante, urma a se ține cont de faptul că legislația procesual penală prevede desfășurarea acțiunilor de urmărire penală în termene restrânse, acuzarea prin acest înscris încearcă să creeze un aspect aparent legal al cauzei penale.

Cu referire la pct. 8.1 din recursul în anulare, achitatul Savin Igor menționează că partea acuzării încearcă să pună la îndoială competența și temeinicia hotărârii instanței de recurs, ceea ce nu intră în competența acesteia, urma ca acuzarea să aducă argumente competitive ce ar justifica existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, ceea ce ar justifica depunerea recursului în anulare. În lipsa acestor argumentări, recursul dat se transformă în simplu dezacord a părții acuzării cu decizia instanței, fapt ce nu poate fi luat în considerație.

Sub acest aspect, mai specifică inculpatul Savin Igor, că cererea de recurs în anulare cuprinde soluții absolut irelevante și distorsionate, date problemelor de fapt și de drept pe cazul dat, cu motivare neclară și vagă a acestora, interpretare ruptă din context, neuniformă și subiectivă a jurisprudenței relevante a Curții Constituționale, a Curții Europene a Drepturilor Omului, a cadrului de procedură penală, folosită pentru exprimarea unei opinii, care nu se încadrează în câmpul legal. Consideră totodată inculpatul că acest recurs în anulare trebuie considerat drept un „*apel camuflat*” pentru o nouă rejudecare a cauzei, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu ar trebui se fie un temei de reexaminare.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 454 Cod de procedură penală, recursul în anulare se declară în termen de 6 luni de la data pronunțării deciziei.

În speță, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în anulare în termen.

Art. 453 Cod de procedură penală, prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Conform pct. 44) art. 6 Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată reprezintă o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova.

Din textul recursului în anulare declarat se evidențiază faptul că prin motivele invocate de către recurent descrise la **pct.7** acesta a dat o apreciere proprie asupra soluției instanței de recurs ordinar, criticând decizia acesteia, invocând faptul că instanța de recurs ordinar eronat a interpretat normele legale, a dat o apreciere greșită a probelor, neîntemeiat a dispus achitarea inculpatului încălcând astfel principiile CEDO.

În acest context, Colegiul penal constată că criticile recurentului sunt neîntemeiate și nu pot fi acceptate, or, după cum rezultă din materialele cauzei și conținutul deciziei contestate, nu se identifică careva încălcări sau erori de drept ce ar constitui un viciu fundamental prin care ar fi fost încălcate drepturile părților implicate în proces și ar fi afectat legalitatea hotărârii judecătorești adoptate pe caz, or instanța de recurs ordinar în decizia sa, corect a motivat și s-a expus asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, iar instanța de recurs în anulare analizând criticile recurentului, nu identifică prin prisma acestora, prezența unui viciu fundamental în speța deferită judecării.

La fel, se conchide că invocarea eventualei încălcări a art. 6, art. 13 CEDO, art. 4 alin. (2) Protocolul nr. 7 adițional la CEDO, în cuprinsul recursului în anulare declarat de procuror nu este susținută prin careva argumente plauzibile și circumstanțe concrete, fiind declarativ și reprezintă părerea subiectivă a recurentului ce contravine circumstanțelor cauzei apreciate corect de către instanța de recurs ordinar în decizia sa, or prin motivele invocate în recursul în anulare, recurentul de fapt își manifestă și dezacordul cu aprecierea probelor în partea achitării lui Savin Igor de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, critici ce nu cad sub incidența temeiului de recurs în anulare, prevăzut de art. 453 Cod de procedură penală, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea constatărilor instanței de recurs ordinar nu se identifică de instanța de recurs în anulare.

Argumentele invocate de către recurent în recursul în anulare privind ilegalitatea hotărârii adoptate în cauză, descrise la **pct.7** țin de posibilitatea unei reaprecieri a stării de fapt, a circumstanțelor și probelor cauzei, care au fost obiect de discuție la judecarea cauzei penale, inclusiv în ordinea recursului ordinar, asupra căruia, contrar celor afirmate de către procuror, instanța de recurs s-a pronunțat argumentat și întemeiat, stabilind în rezultat, că lipsește intenția ca element constitutiv al infracțiunii, respectiv nefiind întrunită latura subiectivă a infracțiunii de corupere pasivă.

Referitor la criticile aduse că către procuror precum că *”de către instanța de recurs ordinar s-au admis interpretări ambigue a legislației în vigoare, contrar propriei practici, a rejudecat fondul cauzei, a reapreciat probatoriu și a interpretat în alt mod decât primele instanțe circumstanțele cauzei, fără a oferi posibilitatea părților de a se expune asupra fondului cauzei, în măsura în care s-a reexaminat completamente în instanța de recurs ordinar”*, Colegiul penal conchide că la emiterea deciziei, de către instanța de recurs ordinar au fost respectate în totalitate prevederile art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală care prevede că recursul ordinar se judecă

fără citarea părților la proces, precum și prevederile art. 435 alin. (1) lit. b) Cod de procedură penală, care stabilește că judecând recursul, instanța poate să admită recursul, caseze, parțial sau total, hotărîrea atacată și să dispună, achitarea persoanei sau încetarea procesului penal. În această ordine de idei se atestă faptul că instanța de recurs ordinar poate da o nouă soluție de achitare și poate decide oricare alte chestiuni care depind de soluționarea completă a cazului.

La caz, Colegiul penal consideră relevant de a specifica faptul că Curtea Constituțională s-a expus anterior asupra procedurii de examinare a recursului, în decizia sa de inadmisibilitate a sesizării nr. 148g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 444 Cod de procedură civilă (judecarea recursului în lipsa părților), nr. 95 din 19 decembrie 2016, prin urmare, Colegiul penal statuează că aceste constatări sunt aplicabile și în privința recursului în materie penală, abordări pe care le reține.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal atestă că alegațiile recurentului invocate în recursul în anulare nu pot fi acceptate, or acestea se întemeiază doar pe o apreciere subiectivă a probelor de către recurent, nefiind confirmate prin careva temeiuri de fapt sau de drept aplicabile în prezenta speță, iar dezacordul cu soluția legală adoptată de instanța de recurs ordinar în prezenta cauză, nu se apreciază ca un viciu fundamental ce ar da temei de a interveni în hotărârile judecătorești devenite irevocabile.

Totodată, Colegiul penal remarcă că, din decizia instanței de recurs ordinar, rezultă că instanța s-a expus asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, prin urmare o nouă reluare a examinării acestor motive nu este necesară în speță.

Mai mult, Colegiul penal mai invocă că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, "*inter alia*", ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea cauza *Brumărescu vs România*, Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999). Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii doar în scopul reluării procesului de judecată și al unei noi soluționări a cauzei. Competența de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept și omisiunile justiției, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghezizat și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar în cazul în care reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (a se vedea cauza *Bujnița vs Moldova*, Nr.36492/02, 16 ianuarie 2007).

10. În consecință, Colegiul penal constată că decizia instanței de recurs ordinar contestată nu este afectată de un viciu fundamental, or, instanța de recurs ordinar s-a expus motivat asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, prin urmare hotărârea judecătorească irevocabilă adoptată în această cauză penală este legală și

întemeiată, iar recursul în anulare declarat este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

11. Conducându-se de prevederile art. 456, 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, împotriva deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 august 2017, în cauza penală privindu-l pe **Savin Igor XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 iunie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena